



ZPRAVODAJ

Jihomoravské
oblasti KČT

Informační občasník KČT-JMO

ročník 4 / č. 2 – červen 2016

Dar energie

Prvním zdrojem energie se pro člověka stal oheň, který mu zajistil teplo a světlo. I když před desítkami tisíc let naši prapředkové nebádali nad tím, jak to celé funguje. Byli rádi, že oheň mají a umějí si ho obstarat.

O mnoho generací později podmanil si člověk sílu větru a vody, která mu ulehčila práci v mlýnech, na hamrech i jinde. A na úplný závěr naučil se energii ohně, větru, vody a jiných zdrojů měnit nejen na energii mechanickou, ale také energii elektrickou.

Na straně jedné si tím velice usnadnil svůj život, na straně druhé na sebe upletl nebetyčný bič, protože bez elektřiny se dnes už máloco obejde. A hlavně se bez ní neobejde sám moderní člověk, který tím jakoby ztratil poslední zbytky dovednosti postarat se o sebe bez možnosti využít elektřinu. A tak nad celou vyspělou civilizací visí jako ten nejděsivější Damoklův meč hrozba globálního výpadku elektřiny, tzv. blackoutu.

Je však ještě jeden druh energie, o kterém chci napsat. Jde o energii lidskou, kterou člověk vydává při své práci, ať už fyzické nebo duševní. Rozdělil bych ji na dvě skupiny.

Do té první patří taková činnost, kterou člověk vykonává, aby z ní měl nějaký profit. A je jedno, jestli je to přímo práce, za kterou dostane v nějaké formě zaplacen. Můžeme sem zahrnout třeba starost o zahradu nebo sad – i zde vydáváme svou energii s očekáváním pozdější sklizně.

Do druhé kategorie patří energie, kterou člověk vydává, aniž by pro sebe nějaký reálný prospěch očekával. Své úsilí vynakládá zcela nezištně, výhodu z jeho práce má někdo jiný. Jediným ziskem pro člověka, který takovou energii věnoval jinému, může být jen dobrý pocit, že někomu udělal radost.

U nás v klubu najdeme takové lidi, kam se jen podíváme – od značkařů a organizátorů nejrůznějších akcí až po ty, kteří se účastní brigád při správě klubového majetku nebo úklidu přírody od nepořádku po druhu homo bordelus.

(pokračování na straně 2)

V letošním roce se mimo jiné věnujeme i energetickému Eurorandu, sbíráme razítka z míst spojených s energií, navštěvujeme akce věnované energiím všeho druhu. Přepočítáváme na vydané jouly každý ujítý kilometr, div ne každíčký krok.

Neopomněli jsme tak trochu zahrnout tuto energii do našich statistik? Není to škoda? Určitě by pak bylo čím se pochlubit. Tak si té energie aspoň považujeme. Rozhodně není zadarmo, i když to tak na první pohled vypadá!

Alf

Energetické přebytky aneb Dodatek k úvodníku

S ohledem na poslední odstavce mého úvodníku a zjištění učiněná (po jeho napsání) u Mouřínova při návratu ze značkářské výpravy si neodpustím ještě několik dodatečných řádků doplněných několika fotografiemi.



Spodní směrovka – během dvou dnů ohnutá už do druhého směru, je zcela na odpis a to zde nevydržela ani tři roky, což je doba, po které se obnovují obyčejné značky! Můžete jednou hádat, na co „umřely“ její předchůdkyně. Na sešlost věkem to rozhodně nebylo

Z nich jak patrně, vyskytují se mezi námi jedinci energií přímo překypující. Bohužel její uvolňování směřují přímo proti energii, o které jsem se zmínil v druhé části úvodníku. Pohříchu bychom i v tomto konání našli něco rádoby společného. Také tito výlupci mají ze svého „díla“ neskonale radost, a to i přesto, že nikomu jinému nepomůže.



Turističtí značkaři na letní brigádě u Správy a údržby silnic – jak vidno, zdejší výrostci postižení zřejmě nějakou značkofóbií, mezi značkami nerozlišují. Nebýt ovšem také dvou značek turistických, do opravy se nemontujeme



Vlevo: takto je to správně. Ovšem na jak dlouho?

Vpravo: divoké jízdě neuniklo ani nedaleké odpočívadlo

specializujícího se na zpracování nadbytečné energie). Jednak by měli příležitost se své přebytečné energie zbavit a ještě by z toho měla společnost surovinu do našich elektráren. Konečně by byli aspoň trochu užiteční!

Břeclav zahájila sezónu tradičně na Pohansku. Slavili nejen Josefové

V sobotu 19. března se uskutečnil již 27. ročník „Josefského šmajdu“. Letošní první jarní výšlap odboru KČT Slovan Břeclav se uskutečnil za podpory města Břeclav a polikliniky Břeclav. I přes chladné a větrné počasí se pochodu zúčastnila skoro stovka účastníků. Pochod zahájili zástupci města Břeclav,



místostarosta Urban a pan Válka. Na startu také pozdravil přítomné pochodníky zástupce kraje Stanislav Juránek.

Potom se všichni vydali do cíle pochodu na zámek Pohansko. Tamje přivítala country skupina „Rychlé pípy“, která se postarala o dobrou náladu. Uskutečnila se malá degustace vzorků vína dodaných zástupci

města Břeclav. Část účastníků využila také možnost návštěvy archeologické expozice za zlevněné vstupné.

Poprvé jsme také navázali spolupráci se spolkem neslyšících na účasti akcí pořádaných KČT Slovan Břeclav. Tato naše aktivita byla kladně ohodnocena v cíli pochodu Stanislavem Juránkem. Na této naší první akci pro veřejnost jsme také předali diplom Jihomoravské oblasti KČT paní Kamile Benčové za dlouholetou spolupráci s KČT Slovan Břeclav. Všichni účastníci hodnotili akci jako zdařilou a zhruba po dvou hodinách se rozešli do svých domovů.



Josef Kaman

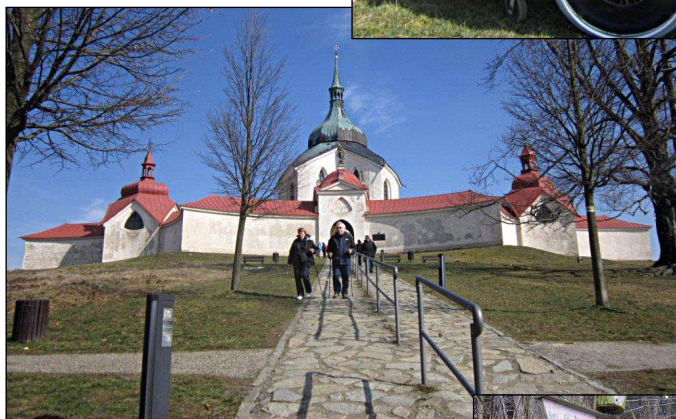


Zdravotně postiženým turistům se na zimním srazu na Žďársku líbilo i bez sněhových závějí

V uplynulém roce jsme se v sekci ZdP rozhodli, že budeme v pravidelných dvouletých intervalech pořádat zimní srazy ZdP. Po nedlouhém přemlouvání jsem se nechala přesvědčit, že v letošním roce uspořádá zimní sraz náš odbor Brněnský plazivec. Letošní sraz byl v pořadí čtvrtý, v minulosti již proběhly srazy v Jeseníku, Daňkovicích a Vítkově. Protože se jedná o sraz celostátní, bylo vybráno místo mimo Jižní Moravu, po delším uvažování jsme zavrhlí romantická místa daleko od civilizace a rozhodli se pro dobře dopravně dostupný Žďár nad Sázavou. Původně byl sraz plánován v rámci koncepce celostátních srazů jako čtyřdenní, však co čert nechtěl, nedlouho před konáním akce jsme se dozvěděli, že došlo k organizačním změnám na straně ubytovatele (Domov mládeže při VOŠ a SPŠ Žďár nad Sázavou) a na akci můžeme nastoupit až v pátek místo původně plánovaného čtvrtka. Program jsme museli mírně zredukovat, a protože se nám na Žďársku líbilo, máme tak motivaci vydat se do tohoto regionu znovu.

Čtvrtý Zimní sraz ZdP turistů se uskutečnil ve dnech 18.–20. března. Páteční program začínal ve 13 hodin, a tak jsme se do Žďáru postupně sjížděli v průběhu dopoledne, což pro mnohé (velká část účastníků byla ze Severní Moravy),

znamenal velmi časně vstávání. Po vzájemném uvítání a společném odložení batožin v místě ubytování jsme se odebrali na Zelenou Horu, kde nás čekala prohlídka památky UNESCO, poutního kostela sv. Jana Nepomuckého. Po zajímavém výkladu



průvodkyně a obhlídce kostela a ambitů jsme sestoupili po schodech k zámku, krátce se občerstvili v cukrárně a potom už nás čekala stejná průvodkyně, která nás provedla Po stopách

Santiniho v areálu kláštera a zámku: seznámila nás se životem v cisterciáckého řádu, vstoupili jsme do osobního sídla opata – prelatury, navštívili baziliku Nanebevzetí Panny Marie a sv. Mikuláše, zavítali do obydlí mnichů – konventu, nahlédli do studniční kaple a objevili původní sádky ze 13. století. Po prohlídce těchto impozantních prostor jsme se vrátili na ubytovnu, kde jsme povečeřeli a večer společně poseděli.

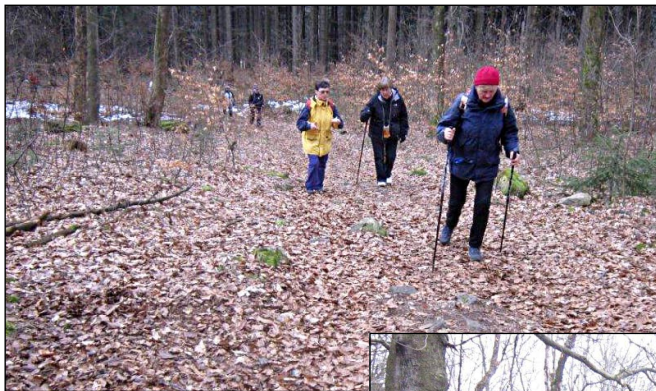


V sobotu při snídani jsme vyfasovali obědový balíček s řízkem a když přijel objednaný autobus, vyrazili do Polné. Cestou nás pan řidič upozornil, že projíždíme Novým Veselím, bydlištěm pana prezidenta. Na náměstí v Polné stojí vskutku monumentální děkanský kostel Nanebevzetí Panny Marie a do něho jsme se vydali. Již na nás čekaly dvě průvodkyně, které se nám věnovaly asi hodinku, po výkladu jsme vystoupili na kostelní věž. Na židovské památky nám bohužel nevyšel čas.

Po příchodu k autobusu jsme zjistili, že náš autobus se zatím změnil. No, měli jsme chvílemi cestou do Polné pocit, že autobus budeme tlačit, ale dobře to dopadlo, ani jsme se nezdrželi, za což patří dopravci společnosti ZDAR, a. s., velký dík. I přenesení věcí (batohů, holí) z původního autobusu se zvládlo, zůstala v něm pouze jedna svačinka. Cestou z Polné trochu poprchávalo, ale než jsme dorazili do dalšího cíle, bylo vše v pořádku.

V okolí Žďáru se nachází sochy Michala Olšiaka, my si vybrali ty v okolí Hamrů nad Sázavou. Autobus nás vysadil v Najdku a všichni jsme vyšli k soše Mamuta, kde jsme se vyfotili. Skupina méně zdatných se vrátila do Najdku

a pokračovala dále autobusem. Skupina zdatnějších pokračovala od sochy Mamuta po Hamerských stezkách. Přes Šlakhamr a „Konec světa“ jsme vystoupali na Peperek a dále lesem a kolem rybníků, kde

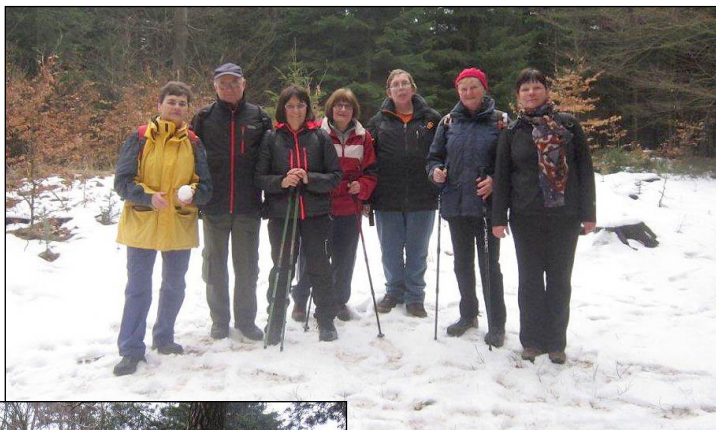


Výstup na Peperek

jste prošli i mírnou sněhovou pokrývkou, což potvrdilo oprávněnost názvu zimní sraz, jsme došli k soše Mamlase. Po Mamlasovi nás čekala ještě socha Hamroně a Koně.



V neděli jsme zůstali ve Žďáru. Naší první zastávkou byl farní kostel sv. Prokopa, kde nás ochotný pan farář seznámil s historií kostela a potom nás opět čekal výstup na kostelní



věž. A protože se jednalo o Květnou neděli, některé turistky navštívily i mši a nechaly si posvětit kočky. Na zbývajících část dopoledne jsme se rozdělili na menší skupinky a navštívili Regionální muzeum, kde

jste se dozvěděli něco o historii Žďáru, a Moučkův dům, kde byla výstava společnosti historického šermu Flamberg a mohli jsme vyzkoušet i historické kostýmy. Po obědě jsme se rozloučili a rozjeli do svých domovů.

Všech 45 turistů bylo se srazem spokojeno, a protože mnozí byli v místě poprvé a zůstalo nám mnoho nepoznaných lokalit, jistě se zase někdy vrátíme.

Ivana Miklicová



Na vrcholu Peperku



Vyškovských turistů vyrazilo na Přátelství bez hranic skoro celý autobus, další jeli z Brna

Kdo se v letošním roce rozhodl a přihlásil se k účasti na 14. ročníku hvězdicového pochodu Přátelství bez hranic, pořádaného Regionální radou KST Trenčín a KČT, oblastí Valašsko-Chříby, vůbec nelitoval.

V sobotu 7. května jsme se vydali nádhernou přírodou Bílých Karpat a za překrásného počasí z obce Vyškovec směrem ke slovenským hranicím na Kykulu. Zaregistrovali jsme se u Penzionu Stará Škola na Kykule, v katastru obce Chocholná-Velčice. Na tabuli penzionu, odhalené v roce 1968, jsme se dozvěděli, že se jedná o objekt, který byl v roce 1903 první





„kopaničářskou“ školou na Slovensku.

Většina z nás, ještě plna sil, vystoupala na Kykulu v nadmořské výšce 746 metrů. Výhled z památného místa Slovenska stál opravdu za to. Na jedné straně jsme dohlédli až

k Velké Javořině a na druhé straně se nad slovenskými vesnicemi vypínaly kopce, mezi nimiž jsme poznali i Vršatec. Ten jsme obtížně zdolávali na 12. ročníku, ale za zcela jiného počasí.

Na tvářích slovenských i českých účastníků bylo vidět, že se výšlap opravdu vydařil. Z vyškovského odboru se pochodu zúčastnilo čtyřicet turistů.

Při další cestě jsme si také prohlédli vršateckou zvoničku s nezbytným fotografováním a opět nádherným rozhledem. Naše skupina si pak ještě

poseděla v chatách na Mikulčině vrchu a svou túru ukončila u autobusu na velkém



parkovišti skiareálu Mikulčina vrchu. Obohaceni o hezký zážitek, pamětní list, odznak setkání a reflexní pásku od Besipu jsme navečer odjeli domů.

*Jitka Koblížková,
autoři fotografií B. Floriánová a J. Rotrekl*



Mapa provedla turisty hřebenovou túrou na Stuhleck

V sobotu 28. května před šestou hodinou ranní jsme s KČT Mapa Brno odjeli z Brna na středně náročnou túru do rakouských Alp. Po třech a půl hodinách jízdy s menší zastávkou za Vídní jsme vysedli ve vesnici Alpl a vydali se na cestu. I když túra byla středně náročná, hned z počátku byl prudký výstup kolem pohostinství na první výškový bod. Po tak dlouhém sezení v autobuse je takový začátek vždy krutý a kdo nasadil velké tempo, musel nutně po chvíli zvolnit a sem tam spočinout.

Začátkem dne bylo hezky a upršené počasí v horách připomínal snad jen sem tam mrak na obloze a zbytky ledových krup v trávě. Cesta vedla lesem, který nás při výstupu nádherně chladil a tím i pomohl toto prvotní stoupání překonat. Cestou jsme šli kolem Hauereckschutzhütte, kde se dá ubytovat a občerstvit. Tuto první zastávku většina minula a pokračovala lesem kolem větrných elektráren, které zde rostou jak houby po dešti, k dalšímu občerstvení s názvem Rosseggerschutzhäus.

Zde už většina z naší výpravy opravdu zastavila a dala si vytoužený odpočinek.

Dále se šlo přes výškový bod Pretul (1656 m n. m.) a tady už začala ta pravá hřebenová túra se vším všudy. Slunce pálilo, ale vítr, který zde pořádně vládl svou silou, nás po



cestě chladil a dával najevo, že v horách vládne matka příroda a k dešti zde není nikdy daleko. Zde už byla cesta široká jak na dálnici, protože zde stále probíhá výstavba větrných elektráren, která snad ani nebere konce. Aspoň to tak dle techniky a výkopových prací vypadá.

Zdejší výhledy do krajiny nám ale zdejší rozkopanou krajinu vynahradily a každý se mohl kochat dle libosti. Přešli jsme výškový bod Geireck (1644 m n. m.) a pokračovali přes Grazer Stuhleck (1635 m n.m.) a přes Schwarzriegel (1593 m n.m.) směrem na Stuhleck. Stále foukal dosti silný vítr a počasí se pomalinku začalo měnit. Na Stuhlecku nás čekala restaurace, kde se dalo slušně najíst a odpočinout před cestou dolů. Kdo netušil, jaká nás

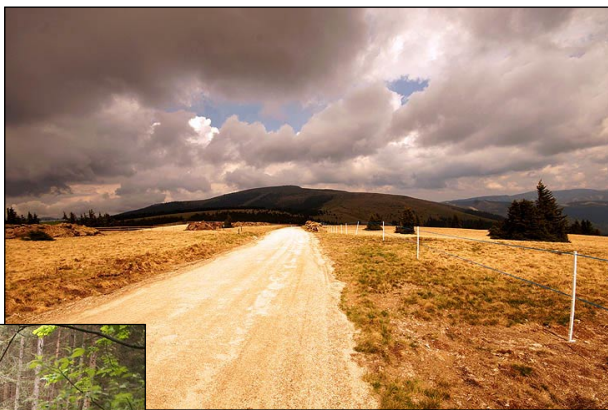


čeká cesta k autobusu, byl v klidu. Během pobytu v restauraci se zatáhlo a sprchlo.

Jak se počasí umoudřilo, vyrazili jsme na cestu. Zprvu to byla pohodová cesta, která se ale po cca jednom kilometru stočila prudce dolů a strmým údolím jsme šli asi dvě hodiny až k autobusu, který

čekal u lanovky na Stuhleck. Tento sestup byl velice zajímavý a při každém překřížení cesty pro auta na nás vykouklo stádo býků, které některým jedincům nahánělo hrůzu. Nakonec vše dopadlo dobře a bez deště a včas jsme byli kolem 18 hodiny všichni u autobusu. Ještě tak tři dny jsem pokaždé, když jsem vstával ráno z postele, vzpomínal na sestup, který vždy připomene tuto nádhernou túru s KČT.

Martin Rohel



Za Josefem Přidalem

Náhle a zcela neočekávaně nás 28. února 2016 ve věku 85 let opustil ing. Josef Přidal, CSc., značkař tělem i duší, ústřední instruktor značení, nositel Odznaku Turista-značkař I. třídy a za svoji celoživotní práci ve značení i nositel Čestného odznaku Vojty Náprstka.

Po většinu svého profesního života pracoval ve Výzkumném ústavu stavebních hmot v Brně, kde vyvinul a do praxe zavedl několik výrobků z minerálních vláken. V tomto oboru získal i řadu patentů.

Turistice se věnoval od mládí a do značení turistických tras se zapojil již počátkem 50. let minulého století. Brzy převzal vedení značení na Brněnsku a později i v celém Jihomoravském kraji, které neopustil až do posledních dnů svého života. Od začátku 60. let minulého století pracoval jako člen a později i jako místopředseda ústřední značkařské složky až do r. 1998, kdy byl nucen tuto funkci ze zdravotních důvodů opustit. Ponechal si pouze členství v materiálové komisi, v níž pracoval až do svých posledních dnů. V komisi měl na starosti dodávky značkařských barev a v poslední době se významným způsobem zasloužil u výrobce o zdokonalení technologie jejich výroby a nezbytné přizpůsobení potřebám značkařů.

V metodické oblasti se podílel na zpracování materiálových částí učebních textů pro značkaře a státní normy o značení. Až do zhoršení svého zdravotního stavu přednášel na značkařských školeních témata týkající se materiálového vybavení značení. Významně se podílel i na revizní značkařské činnosti jak v ústředním, tak zejména krajském měřítku.

Na výzvu cestovní kanceláře Čedok společně se svou manželkou postupně od roku 2001 vyznačkovali našim značením síť značených tras v okolí Bašky na ostrově Krk v Chorvatsku v rozsahu více než 100 km, kterou až do nedávné doby pravidelně každoročně obnovovali a vybavovali směrovkami. Nyní ji převzali do své správy místní značkaři a z naší strany zajišťujeme již jen dodávky nezbytných směrovek.



Starší turisté si na něj jistě vzpomenou i jako na obětavého průvodce turistických zahraničních zájezdů po celé Evropě.

V osobě ing. Přidala nám odešel nejen významný pracovník ve značení, ale i dobrý přítel ochotný přispěchat na pomoc vždy, kdykoliv to bylo zapotřebí. Všichni, kteří jsme měli možnost s ním spolupracovat, jej natrvalo uchováme ve svých vzpomínkách.

Milan Pernica

sekretář Jihomoravské krajské komise značení KČT

Sezónu zahájili jihomoravští turisté ve Ždánicích

První jarní výšlap, pochod otvírající turistickou sezónu v Jihomoravské oblasti, oslavil letos jubilejní šedesátý ročník. Stalo se tak v neděli 3. dubna na náměstí ve Ždánicích, malebném městečka na úpatí Ždánického lesa. Ještě před zahájením stihla část turistů navštívit zdejší vlastivědné Vrbasovo muzeum, kde zrovna otevřeli výstavu historických fotografií Ždanic.

Po slavnostních proslovech se turisté vydali na některou ze dvou připravených tras přes Ždánický les do Bučovic, kde byl na zámku cíl pochodu.



Turistická sezóna 2016 v Jihomoravské oblasti KČT odstartovala na náměstí ve Ždánicích

(foto 3× Dan Novák)

Převážná většina si vybrala kratší trasu. Nebylo to však z lenosti, ale spíše ze „zvědavosti“. Součástí byla totiž exkurze u naftových zářičení společnosti MND, která se nachází nedaleko nejvyššího

vrcholu Ždánického lesa U Slepice. Akce se totiž zároveň pořádala jako oblastní Eurorando, celoevropské turistické akce, jejíž letošní cyklus je věnovaný energiím.

Účastníci měli jedinečnou možnost dozvědět se něco o způsobu těžby ropy a plynu na Moravě a jejich dalším zpracování. Velkému zájmu se těšil také stánek laboratoří MND, který byl neustále v obležení většího či menšího hloučku turistů. A nebylo to rozhodně způsobeno přítomností kontrolního razítka.

Pracovníci laboratoří MND zde měli na ukázkou několik druhů ropy včetně té, která k nám potrubím proudí až z Ruska. Kromě informací o složení a vlastnostech jednotlivých druhů se účastníci dozvěděli i další zajímavá fakta.

To, že u nás nestačí vrazit trubku do země, aby začala ropa tryskat jako z fontány, každý tuší. Exkurze

u MND však kromě základních aspektů těžby na Moravě osvětlila účastníkům i další, už méně zřejmé skutečnosti, ať už složení horniny, ve které se ropa nalézá, využití volného prostoru po vytěžení plynu nebo likvidaci sond po vytěžení suroviny.

Některá fakta, dotýkající se téměř geopolitické situace ve světě, jasně ukázala, že i když se ceny ropy v současnosti pohybují hodně nízko, stále jde o velmi strategickou surovinu. A i když se množství ropy a zemního plynu u nás vytěžené nedá se světem srovnávat, pro určitou míru energetické soběstačnosti je velmi důležité.



Závěrečný program 60. Prvního jarního výšlapu s MND ze Ždánic do Bučovic se odehrál na bučovickém zámku. Už od rána se rodiče s dětmi mohli vydat na trasu Toulavého kočárku. V zámecké zahradě pak pro ně členové TOM Štíři připravili hry a pod dohledem značkařů KČT si účastníci mohli vyzkoušet namalovat vlastní turistickou značku.

Příchozí turisté měli poslední možnost prohlédnout si v reprezentačních sálech zámku výstavu květinových aranžmá Jaro s tulipánem. Od dvou hodin pro ně pak pořadatelé připravili besedu s moderátory brněnské redakce Českého rozhlasu Milošem Šenkýřem a Jarkou Eliášovou.

Tečku za letošním Prvním jarním výšlapem udělalo losování tomboly, do níž dvě hlavní ceny poskytli partneři akce – společnost MND a Český rozhlas



Brno – a koncert cimbálové muziky CimBaHo bučovické ZUŠ Arthura Nikische.

Celou akci provázelo slunečné jarní počasí s občasným jarním větříkem. Do přírody na Euroradno a Toulavý kočárek se vydalo na 450 turistů. Všichni přihlášení turisté si kromě

neobyčejných zážitků z jarní přírody Ždánického lesa a informací z exkurze u MND odnesli na památku také barevný pamětní list akce a velmi praktický dárek – reflexní pásek provedený v některé z barev turistického značení.

Pořadatelé Prvního jarního výšlapu chtějí tímto také poděkovat zástupcům všech organizací, kteří se podíleli na hladkém průběhu akce – Vrbasova muzea ve Ždánicích, společnosti MND, státního zámku Bučovice, ZUŠ Arthura Nikische a cimbálové muziky CimBaHo. Akce se uskutečnila pod záštitou starostů Bučovic Radovana Válka a Ždánic Vladimíra Okáče a prvního náměstka Jihomoravského kraje Stanislava Juránka.

Alf

S KTL se vyrazilo za zelenou energií aneb Hodně muziky za málo kilometrů

V rámci Euroranda 2016 se vydalo v sobotu 16. dubna 52 pěších turistů a 11 cyklistů na vycházku a vyjížďku motivovanou energetikou. Sešli jsme se o deváté v Mariánském údolí a v pestré společnosti turistů nejen z Brna, ale i z Vyškova a Blanska. Výprava z odboru KČT Vyškov byla vskutku reprezentativní – celkem 21 účastníků.

Zlatým hřebem akce byla exkurze do bioplynové stanice společnosti Bonagro Jiřkovice ve Šlapanicích. Na nedlouhé trase v nejbližším okolí Brna však bylo překvapivě mnoho dalších zajímavostí a šlo se jen po stezkách a pěšinkách vedoucích pěknou přírodou mimo komunikace se silničním provozem. Kdo z vás čtenářů touto cestou dosud nešel, může mít motivaci pro nedlouhý pěkný výlet i bez bioplynové stanice.

Z Mariánského údolí až k obci Podolí vede modrá turistická značka po asfaltovém chodníčku kolem potoka Říčka. A už tady máme energetiku, sice historickou, dnes už skoro zapomenutou, ale přece. Bývaly zde hned dva velké mlýny – Truksův a Zukalův. Využívaly energii vody proudící potokem, dosud jsou patrný zbytky koryt náhonů a stavidel i rekonstruované budovy, které



ovšem už dlouho původnímu účelu neslouží. Historicky významnější byl Zukalův mlýn, postavený pravděpodobně už v roce 1529.

Jeho prvním majitelem a předpokládaným zakladatelem byl Jan z Boskovic. Tento mlýn byl v Líšni zmiňován jako tzv. svobodný mlýn v roce 1673. A už tehdy zde byly velmi ostré konkurenční spory. Brněnská kapitula totiž vlastnila mlýn v

Bedřichovicích a velmi nelibě nesla skutečnost, že lidé z Podolí jezdili mlít do líšeňského mlýna (dnes Zukalova – tehdy se tak ovšem nejmenoval) a poškozovali tak jejich mlýn v Bedřichovicích. Spor se natolik vyhrotil, že kapitula dokonce nařídila zabavovat vozy jedoucí z líšeňského mlýna do Podolí. Uběhla dvě století, majitelé se měnili, ale mlýn sedlákům mlel stále.

Od roku 1917 vlastnili mlýn manželé Marie a Rudolf Zukalovi. V roce 1989 byl mlýn vrácen v restituci a je nyní soukromým majetkem.

Pro rybáře je zajímavý přilehlý rybník. Má rozlohu 0,8 ha a je to soukromý revír. Po zaplacení místního poplatku lze provádět rybolov. U rybníka je v sezóně otevřeno pozoruhodné restaurační zařízení a poutník se zde může v moc pěkném přírodním prostředí občerstvit a posílit na další cestu.

Za Zukalovým mlýnem je nutné odbočit z modré značky k potoku a jít dál kolem jeho zurčící průzračně čisté vody. Několik účastnic naší výpravy tak neučinilo. Zabloudily a obešly půl Moravy, než se dostaly s velikým zpožděním do cíle.

Podolí nás vítá výstavným kostelem. Jeho současná podoba není moc starožitná, ale obec sama je zde už od středověku. Zapomněli jsme také, a znalci archeologie to připomenou, že v obci byly učiněny významné objevy: bylo zde odkryto pohřebiště s více než sto žárovými hroby, podle něhož jihomoravská kultura pozdní doby bronzové nese přídomek podolského typu.

Z Podolí jistě pochází mnoho zasloužilých občanů, ale jeden obzvlášť zasloužilý byl nuceně zapomenut a znovu objeven až v době zcela nedávné. Jmenuje se Rudolf Březa, byl angažovaným umělcem, malířem, sochařem a



Pomník v Podolí od Rudolfa Březy

grafikem v první polovině minulého století. Přehled jeho díla je impozantní: oficiální znak Československých legií, řada pamětních medailí vojenských pluků, mnoho návrhů cen pro sportovní kluby a aktivizující se sokolské jednoty, pomníky T. G. Masaryka v Dobrovici (1927), mistra Jana Husa v Roudnici nad Labem (1928) nebo sousoší s plastikou Bedřicha Smetany v Olomouci (1925), památníky odboje v Mnichově Hradišti, Praze-Vokovicích, Sadské, Lysé nad Labem, Libochovicích. Je autorem řady portrétů a plastik mnoha osobností politického i hospodářského života v období první republiky. Na naší vycházce si z jeho díla všimneme památníku padlých v první

světové válce, umístěného hned vedle kostela v Podolí, a náhrobku rodiny významného českého malíře Aloise Kalvody na hřbitově ve Šlapanicích, kam také nahlédneme. Oba zmíněné náhrobky jsou pro Březovu tvorbu typické, nesou jeho nezaměnitelný umělecký rukopis. Březa je známý i v zahraničí, souborná sbírka jeho prací byla například vystavována ve francouzském městě Darney.

Narodil se v Podolí 5. dubna 1888. Po vyučení v Brně v závodě Antonína Tomoly a čtyřleté praxi u firmy Lehmann ve Vídni odešel na studia na umělecko-průmyslovou školu v Praze. Jeho uměleckému růstu velmi pomohly studijní pobyty v Itálii, Německu a ve Francii. Za první světové války byl nasazen v Haliči a na italské frontě. Vrátil se jako legionář a ještě poté se svou jednotkou bojoval při obraně slovensko-maďarské hranice. Teprve pak se mohl plně věnovat své umělecké práci, kterou ovšem přerušila druhá světová válka.

Po rozsáhlém výčtu jeho díla je namístě otázka, proč o tomto umělci nic nevíme, jakoby ani neexistoval. Inu z ideologických důvodů nechali komunisté jeho jméno upadnout v zapomnění. Vždyť Březa byl spjat s tvorbou pro prvorepublikové představitele státní moci a k tomu ještě byl významným legionářem. Po roce 1989 byla ovšem část Březova díla vydána a shromážděna. Tato sbírka byla tematicky uspořádána, prošla mnohými městy a nakonec zakotvila v jeho rodném Podolí. Dala název stále expozici s tvorbou pro prvorepublikové představitele státní moci – Galerie Rudolfa Březy.

Tak jsme si trochu zavzpomínali, slíbili jsme si, že galerii na obecním úřadě co nejdříve navštívíme, a pokračovali úhlednou obcí kolem sportovního areálu do malé obce Bedřichovice. Tady nás čekalo překvapení. Jedinečným způsobem upravená návěs, coby součást uměleckého projevu Kateřiny Šedé. Mnozí jste jistě viděli dokument o tomto projektu vysílaný českou televizí. Návěs je tak zajímavá a pěkná, že jsme ji zvolili za místo svačínového odpočinku. Díky projektu se Bedřichovice, dříve zcela nezajímavá a trochu ušmudlaná vesnice, staly evropským pojmem. Bedřichovice upon Thames. Vyjadřují bratrství maličkého s obrem. Bedřichovic s Londýnem. Ale škoda slov, kdo jste neviděl, přijďte se podívat osobně.

Po odpočinku nás čeká procházka kolem potoka pod přírodní památkou Hájek a překonání šedesáti metrů výškového rozdílu ke šlapanickému hřbitovu. Pak už jen kousek prašné cesty k bioplynové stanici. Zde nás přivítal šéf provozu, operátor a technik v jedné osobě, znalý a přívětivý muž ochotný věnovat svůj volný čas „hordě“ padesáti turistů. A tak si všichni mohli zblízka prohlédnout obrovskou fermentační nádrž, spalovací motorgenerátor, vstupní surovinové zařízení, velikou nádrž na fermentační zbytky – kvalitní hnojivo, a

v zasvěceném výkladu se dověděli o kladech i záporech tohoto zdroje zelené energie. Zařízení má elektrický výkon 1000 kW a stačilo by samo zásobovat elektrickou energií nejen Šlapanice, šestitisícové město, ale i celý rozsáhlý



Nahoře fermentační nádrž, v níž probíhá při teplotě 30 až 40 °C kvasný proces, při němž bakterie vytvářejí bioplyn. Ten je veden do spalovacího motoru umístěného v budově na obrázku vpravo



region. Připravuje se také dodávka tepla pro vytápění a přípravu teplé vody do budov školy dole v městečku. A to vše bez spotřeby zemního plynu, dopravovaného z tisíce kilometrů

vzdálených ruských nalezišť, bez dovozu a spalování prostředí zamořujícího hnědého uhlí. Velký krok k energetické soběstačnosti regionu a příspěvek k co nejracionalnějšímu využívání obnovitelných zdrojů energie u nás.

Tak tím naše putování za zelenou energií v zásadě skončilo. Z reakcí účastníků bylo možno odvodit, že akce byla zajímavá a líbila se. Ani vyškováci nelitovali, že věnovali čas a náklady, aby se dopravili na výlet až do svého krajského města.

Kdo měl zájem, podíval se ještě na výstavní Masarykovo náměstí s barokním kostelem, historicky cennou budovou muzea, moderní velmi vydařenou kašnou, občerstvil se ve vyhlášené cukrárně a pokračoval posledních několik kilometrů k terminálu letiště a konečné zastávce MHD. Letiště, s dnes docela čilým provozem, má také co do činění s energií. Vždyť každé velké dopravní letadlo má motory o výkonu mnohonásobně větším než ta jedna „megawatta“ v bioplynce. Spaluje drahé a kvalitní palivo, aby ty stovky cestujících převezlo tisíce kilometrů daleko a zanechalo velkou negativní ekologickou stopu. To už je ale jiný příběh.

Výprava na Vysočinu aneb i Turista se vrací na místo činu

Podzimní seminář vedoucích a cvičitelů turistiky v roce 2013 určitě utkvěl v paměti mnohým z nás, kteří jsme se ho zúčastnili. Konal se na Čerínku, tedy mimo naši oblast, což ale samo o sobě na velké vzpomínání není.

Na co se však už vzpomínat dá, je sobotní večer u harmonik, nedělní vycházka po naučné stezce s výkladem manželů Svatošových a v neposlední řadě také velmi vstřícný přístup provozovatele chaty Zdeňka Vlčka. Všechno toto jsem si spojil, když jsem plánoval květnový víkendový zájezd, a tak jsem pomyslný špendlíček do mapy zapíchl právě v místech, kde je v ní zakreslený vrch Čerínek.

V pátek 6. května po třetí odpoledne jsme se začali pomalu scházet na bučovickém autobusovém nádraží. O půl čtvrté odpoledne dávám řidičovi pokyn, aby „zvedl kotvy“. S krátkými zastávkami u Slavkova a v Brně, kde nastupují další účastníci, míříme neochvějně i přes veškeré nástrahy pátečního provozu na rozkopané „dé jedničky“ na Vysočinu.

Na posledních metrech se ještě postarší Karosa trochu zapotí, ale jsme u cíle. Před chatou už nás čeká uvítací výbor. Dva naši členové, kteří tu už od pondělka poznávali krásy Vysočiny na kole. A samozřejmě Zdeněk Vlček. Rozdělují klíče od pokojů a krátce po půl sedmé se scházíme v jídelně na večeři. Krkovička na portském se jen rozplývá na jazyku.

Hned po večeři se scházíme před chatou – pan provozní nám zajistil fotografa, abychom měli z našeho výletu na památku společnou fotku. Poté



Část osazenstva zájezdu před odjezdem na sobotní túru

už se hlavního slova ujímají naši zájezdoví kytaristé a další hudebníci.

Vsoboturánopo snídani odjíždíme autobusem pod K ř e m e š n í k . Někteří jdou z parkoviště rovnou za nosem – přímo pod lanovkou, my ostatní volíme pohodlnější postup

po asfaltce a posléze zelené značce. Výstupu na vrchol se však nevyhne nikdo.

I když hlavní túra vede z Křemešníku po červené značce zpět na Čerřínek, většina z nás ještě schází po křížové cestě ke studánce a kapli svatého Jana a absolvuje okruh kolem Křemešníku, který zakončujeme výstupem na rozhlednu Pípalka.

Po malém občerstvení se už vydáváme zpět. Koho opravdu hodně bolí



U Čertova hrádku

nohy, nastupuje v Novém Rychnově do vracejícího se autobusu, ostatním zbývá už jen poslední možnost návratu – po svých.

Určitě nelitujeme ani zacházky na skaliska Čertův hrádek. Není kam spěchat a s každým krokem se jen zvětšuje chuť na sobotní večeri

– kančí guláš. Ostatně několik účastníků si apetýt podpoří ještě výstupem na samý vrchol Čerřínek, který se nachází asi půl kilometru od chaty.

Stejně jako na našem semináři, patří i tentokrát nedělní dopoledne procházce po naučné stezce Čerřínek. Akorát nás neprovází podzimní mlhy, ale tak jako v sobotu nádherné jarní počasí. Musím zde ale dodat, že listopadová mlha měla tehdy také něco do sebe – vytvořila až tajemnou vysočinskou atmosféru. A to má také své kouzlo.

Autobus nás v poledne vyzvedává v Dolní Cerekvi a odváží nás do Velkého Meziříčí. Více než tříhodinový rozchod by měl stačit jak



NS Čerřínek: skalní mísy

na nedělní oběd nebo případnou prohlídku města, tak také na poslední výstup našeho zájezdu, na vrchol Fajtova kopce.

Na něm od roku 2015 stojí 36 metrů vysoká rozhledna ve tvaru šroubovice DNA. Výhled je z ní opravdu pěkný, ale to, že se na vás ženou mraky, k tomu rozhlednu opravdu nepotřebujete.

S prvními kapkami tedy scházíme dolů po sjezdovce a pod kamenným viaduktem se polňačkou vracíme zpět do města, jak jinak než pod dálničním mostem, který je pro Velké Meziříčí tak typický.

První kapky na rozhledně byly naštěstí zároveň i poslední a na Moravu se vracíme opět za svitu jarních paprsků.

Byť letošní svátek vyšel na neděli a nenabídl nám prodloužený víkend, i tyto dva dny na Vysočině jsme si užili. A velkou měrou se na tom stejně jako minule podílel svým obětavým a ochotným přístupem provozovatel chaty Čerínek pan Vlček. Takže děkujeme a při další vhodné příležitosti na shledanou!

I s řidičem autobusu nás na Čerínku bylo rovných padesát a zájezd se pořádá jako jedna z letošních odborových akcí věnovaných energetickému Eurorandu.

Alf



Jaro na Vysočině



Expedice Morava 2016 aneb Sjíždění řeky trochu jinak

Když se má sjet nějaká řeka, tak by to mělo být z gruntu – pěkně od pramene až po její ústí! Není však na světě mnoho řek, které by se daly sjet přímo od pramene. A v České republice si nevybavuji žádnou. Ale nejsem vodák, takže se klidně nechám poučit.

Každopádně Morava k nim rozhodně nepatří, tudíž bylo nutné najít jiný vhodný dopravní prostředek, který by náš záměr umožnil uskutečnit. Další takový, slučující se navíc s turistickou filosofií (rozuměj na lidský pohon), jest bicykl.

A tak jsme se jedné krásné soboty, přesněji řečeno 21. května léta páně 2016, sešli (přesněji sjeli) na vyškovském vlakovém nádraží, abychom podnikli jeden na první pohled dost bláznivý nápad – vytáhnout kola na „Kraličák“ a dojet na nich podél naší národní řeky až pod Děvín, kde se vlévá do Dunaje. A pak se na nich pokud možno ještě vrátit zpět domů.

Úmysl tento byl už sice starý téměř dva roky, ale až letos na jaře podařilo se plán dotáhnout do takové podoby, aby nám umožnil vyjet bez toho, abychom krajinou bloumali jaksi na slepo. Ale nevádí. Díky tomu bylo možné celou akci podniknout v rámci Euroranda 2016, protože energie se kolem tohoto „výletu“ točilo až dost.

Sobota – den první: až k pramenu, až na vrchol

Tak bedlivě jsem hlídal dražní výluky v úseku Vyškov–Nezamyslice, kterýžto je jimi za poslední roky pověstný, až nás SŽDC vypeklo na samém konci vlakového přesunu. Místo z Hanušovic jsme museli „po svých“ už ze Zábřehu. Hned na začátku to znamenalo třicet kilometrů navíc. V plánovaných tisíci kilometrech se to sice zdálo jako kapka v moři, problém byl ale v tom, že právě na začátku nás čekal výstup na Králický Sněžník. Takže těch třicet kilometrů stoupání navíc nám zrovna energii neušetřilo a už vůbec nepřidalo.

Ale brali jsme to sportovně, i když hned za zábřežským nádražím jsme potkali známou tvář, která si po zjištění našeho záměru okamžitě přestala dělat iluze o současné kvalitě našeho duševního zdraví.

V prvním Starém Městě na naší trase jsme se zastavili hned na začátku města v hospůdce Pod Javorem na důležitou občerstvovací přestávku – na startovní pivo celé expedice. Ještě pár kilometrů relativní rovinky, ale hned za Stříbrnicemi se cesta začala povážlivě zvedat. Aspoň zatím stále vedla po pevném povrchu.

S velkým povděkem jsme však kvitovali další zastávku na chatě Návrší. Nikoli však toliko kvůli pěkným výhledům (na místa, kudy jsme před pár minutami ještě bez problémů šlapali na kolech), ale hlavně díky možnosti opět doplnit vypocené tekutiny.

Ovšem ten vrchol všeho byl stále před námi. Začalo jít do tuhého. Cesta se stala ještě příkřejší a co víc – už přestala být tak rovná. Stále víc se na ní objevovaly všelijaké šutry, po kterých plně naložené kolo kladlo neskonalý odpor naší snaze posunout se o další metr nahoru.

Zdálo se to být nekonečné, však jsme také na opravdový začátek naší expedice dorazili s dvouhodinovou ztrátou, ale nakonec jsme se přeci jen ocitli u pramene řeky Moravy. Snad na jediném místě, kde z ní může poutník



Stoupání od chaty Návrší – ještě pořád určitá kvalita povrchu, ale výškové metry šly nemilosrdně nahoru (foto 29× Libor Tylšar)



Až sem to byla víceméně cesta z nutnosti. Teprve zde, na místě kde se rodí řeka Morava (1380 m n. m.), doopravdy začalo naše společné putování, které se skončí o několik dní později u bran Bratislavy na soutoku s Dunajem

nabrat vodu do dlaní a svažit v y s c h l é h r d l o . Problém to ovšem snad všech řek a potoků současnosti.

Naše kola jsme chvíli n e c h a l i svému osudu a na okamžik si „vyběhli“ i na samotný v r c h o l



Můžou ti na statisíckrát, ba milionkrát říkat Bystrozraký, ale tam kam tentokrát jedeme prostě nedohlédneš!

vynechat, ovšem zkrátili jsme ji na minimum, abychom riziková místa projeli pokud možno za dostatečné viditelnosti. A dobře jsme udělali.

Cesta dolů po žluté značce byla ještě náročnější než výstup nahoru. Po kamenech a kořenech si kola na úzké pěšince skotačila zcela dle své vůle, bez ohledu na sílu stisku jakékoli brzdy. Čas od času se ale o větší kámen podařilo přeci jen kolo zastavit a situaci na chvíli zklidnit. To se ale rozhodně nedalo říct o místech, kudy protékaly horské potůčky a povrch tvořilo bláto. Když už brzdy neumožnily kolům otáčení, bicykly začaly spolehlivě fungovat jako jednostopé sáně.

Sice se tento sjezd obešel bez zranění, zato jsme utrpěli další

časovou ztrátu. Lesní cesta se nakonec změnila na pěknou asfaltku, šero se ale taky mezitím změnilo na pěknou tmou. Takže když jsme vyjeli v Horní Moravě

Králického Sněžníku a na skok i k našim severním sousedům, do Polska.

Slunce už se ale jednoznačně sklánělo za obzor a jasně tím dávalo najevo dění dalších okamžiků – moc nad krajem, a zejména v horských údolích a hustých lesích, co nevidět převezme černá tma.

Zastávku u dalšího symbolu Králického Sněžníku – slůněte – nešlo



z lesa, už to ani nebylo poznat. První noc jsme tak neplánovaně našli azyl na Chatě Vilemína.

Neděle – den druhý: jižní vítr umí být taky pěkná sv... (krutý)

Jako první nás v neděli čekalo mazání asi dvanáctikilometrové ztráty ze sobotní trasy. Už od začátku to s námi šlo (jelo) z kopce. Takže jsme prosvištěli Dolní Moravou a coby dup jsme se ocitli opět v Hanušovicích.

Jak den postupoval, slunko se do nás opíralo čím dál víc. Stejně jako silný jižní vítr. Takže to, že jedeme z kopečka, jsme nakonec vůbec nepociťovali. Právě naopak, připadalo nám to stejné jako ze Zábřehu do Stříbrnic předchozího dne.

Snažili jsme se co nejvíce držet u toku Moravy, což nebyl až za Postřelmov žádný problém, pak se nám řeka na chvíli poněkud vzdálila. Navíc jsme si udělali zajižďku do Úsova, kde lze najít několik historických a kulturních památek.

Vrátili jsme se zpět k Moravě, projeli krajem Mohelnice a zastavili se na krátkou přestávku u Nových Mlýnů, jednoho z doporučených míst Euroranda v Olomoucké oblasti. Po malém občerstvení nás pro další kilometry pohltily lesy Litovelského Pomoraví. Jen na chvíli jsme z nich vyjeli, abychom zavítali do podvečerních hanáckých Benátek, města, po kterém dostala tato oblast své jméno.

Opět za šera jsme pak přijeli – tentokrát ovšem podle plánu – do Lhoty nad Moravou, abychom povečeřeli a u pískovny Náklo poprvé rozbili své stany.

Pondělí – den třetí: ve jménu památek UNESCO

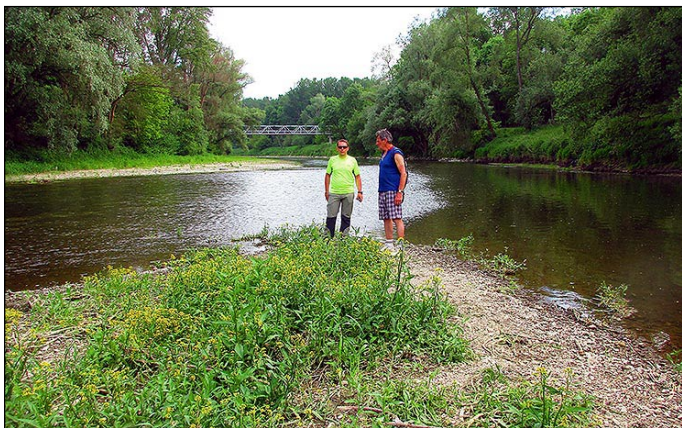
Do stejnojmenné obce jsme si sjeli nakoupit proviant na další cestu. Za Hynkovem jsme se opět ponořili do lesů Litovelského Pomoraví. I když bylo brzké dopoledne, nikdo nebyl na pochybách, že nás čeká další horký den. A tak jsme všichni vzali s povděkem každý kilometr ve stínu. Netrvalo to všem dlouho, z lesa jsme vyjeli u Horky nad Moravou (další doporučené místo Euroranda Olomoucké oblasti).

Před polednem jsme dorazili do hanácké metropole, prvního města v našem itineráři, jehož památky jsou zapsané na seznamu UNESCO. Sloup Nejsvětější trojice a barokní kašny však musely chvíli počkat. Nejdřív jsme se zastavili u orloje, protože čekat hodinu na další představení bylo zcela mimo náš časový rozpočet. Než jsme pak zcela opustili Olomouc, projeli jsme ještě parkem pod městskými hradbami.

Před informačním centrem jsme také zjistili jednu velmi milou skutečnost. Nebyli jsme v tom sami, koho napadají takové neobvyklé (čti šílené) myšlenky. Narazili jsme zde na borca, který si to se svým kolem štrádoval ve stejném stylu jako my z Ukrajiny do Španělska.

Ne vždy jsme mohli jet přímo vedle Moravy, ale snažili jsme se její tok sledovat co možná z nejbližší vzdálenosti. Cesty nás zavedly až do Tovačova, kde jsme si zajeli k pomníku bitvy z roku 1866 a poté se zastavili i na tovačovském zámku.

Doba však pokročila, a tak bylo na čase opět šlápnout do pedálů. Jen kousek za městem na nás čekala další významná zastávka – u soutoku Moravy a Bečvy. Je zde patrné, že z Moravy se stává opravdová řeka, a to i přesto,



Soutok Bečvy (vlevo, 62 km od pramene v Beskydech) a Moravy (143 km od pramene na Králickém Sněžníku) – nízký stav vody nám umožnil sestoupit hodně do koryt řek (196 m n. m.)

že kvůli suchu byl zrovna průtok obou řek hodně pod normál, takže se dalo sejít do míst, která jsou běžně v moci těchto řek.

Další technickou zajímavostí, která se v těchto krajích hojně vyskytuje, je křížení vodních toků. Zastavili jsme se u chropyňského akvaduktu Koryto, který převádí rameno Malé Bečvy přes



Při fotbalových zápasech bývá u stánku určitě rušno. O pondělní noci zde však byl klid a přístřešek se tedy pro nás stal vhodným útočištěm, ve kterém jsme přečkali další noc

bývalý mlýnský náhon. Nedaleko jsme si také načerpali kyselku z místního pramene, který tu zůstal z bývalých lázní.

Vládu nad končícím dnem pomalu začínal přebírat soumrak, když jsme dorazili do dalšího historického města na řece Moravě zapsaného na seznamu UNESCO, Kroměříže. Čas nám však povoloval jen skromnou obhlídku náměstí a hlavních památek zvenčí.

Na dnešní nocoviště nám pořád zbývalo několik kilometrů. Ale jakých! Cyklostezka s pěkným asfaltovým povrchem vede přímo po břehu Moravy a tak jsme měli naši řeku přímo u sebe, na dosah ruky.

Úterý – den čtvrtý: prší, prší, jen se leje, kam s bicykly pojedeme...

Probudili jsme se v udírně (stánku na občerstvení) vedle fotbalového hřiště u Kvasic. Po dvou dnech cestování v úporném vedru a šlapání proti větru nás ráno čekala příjemná změna – chládek a bezvětrí. Ovšem šedá obloha zrovna také nevěstila nic dobrého. Bylo jen otázkou času, kdy se tento pomyslný klid před bouří promění v nějaký ten problém na trase.

Kvalitní asfaltka kopírující břeh řeky pokračuje jako předzvěst cyklostezky kolem Bařova kanálu. V Otrokovicích jsme se na malou chvilku zastavili u soutoku Moravy s Dřevnicí, ale po nutné fotodokumentaci jsme hned pokračovali dál. Větší zastávku jsme udělali až v Napajedlích – na nákup a nutnou návštěvu zdejšího infocentra.

U Spythněvi jsme přešli do režimu chytré horáky. Sice jsme opustili pravý tok Moravy, přesto jsme i nadále pokračovali podél jejích vod – spoutaných zde ovšem břehy Bařova kanálu.

Blížili jsme se zrovna ke Starému Městu, už druhému při naší expedici, když na nás počaly dopadat první dešťové kapky. A podruhé během naší cesty jsme se ocitli v hospodě Na Špici. Tentokrát jsme však v ní nuceně strávili více času, než by nám vyhovovalo.

Asi by všechno vypadalo jinak, kdybychom dorazili jako zmoklé slepice. Nejspíš bychom se navlékli do pláštěnek a dešť neděšť pokračovali dál, protože by nám to už bylo jedno. Ke stolu jsme ale zasedli ještě za sucha a do vodních přívalů se nám proto vůbec nechtělo.

Ze začátku to nebylo tak špatné, zastávku jsme využili na oběd. Jak ale čas postupoval, čím dál více minut vyplňovalo netrpělivé zkoumání radarových snímků na displejích mobilních telefonů.

Dočkali jsme se po třech hodinách. Před další cestou samozřejmě nešlo vynechat návštěvu ve staroměstském Památníku Velké Moravy.

Pokračovali jsme přes nýtovaný most u Kostelan nad Moravou do Veselí nad Moravou, kde jsme se zastavili u dalšího místa zapsaného na seznamu doporučených míst Euroranda, tentokrát už Jihomoravské oblasti.



Na mostě u Kostelan

Mraky rozfoukal vítr (ikdyž opět jižních směrů, takže z našeho pohledu tím pádem docela pěkná brzda pětiletky), silnice už dávno obeschnuly, a tak se nám jelo fajn, i když s jasným vědomím, že denní plán určitě nezvládneme dodržet.

Po malé přestávce ve Strážnici na rychlé občerstvení jsme svá kola zaparkovali v Petrově u vinných sklepů Plže.

To byla zároveň symbolická tečka za úterním programem. Vzhledem k pokročilé době jsme další jeho body škrtnli a nejrychlejší cestou směřovali do Hodonína. Technicko-meteorologická sekce výpravy totiž začala hlásit další dešťové komplikace na obzoru. Ostatně na to jsme ani nepotřebovali techniku, stačilo k obzoru zvednout oči.

Stejně jako před polednem, i tentokrát se nám s prvními kapkami podařilo zaplout do přijatelné hospůdky. Avizovaná průtrž mračen se sice





Říční vlci z Hodonína. Hlavně si zkontrolujte, jestli ta vaše kocábka nemá na boku nápis TITANIC. V tom případě bych se ke kormidlu moc nehrnul

nekonala, ale s tmou na krku stejně nemělo smysl dál pokračovat. I nažhavili jsme mobilní vlny a přivolali si osobu nejpovolanější. Průvodcem nočním městem a především metodickým rádcem při výběru vhodného nocování se nestal nikdo jiný než předseda hodonínských turistů a oblastní metodik Jura Michenka.

Středa – den pátý: po stopách Velké Moravy

„Pan domácí“ nás z noclehárny vyhodil už brzo ráno. Nutno ovšem dodat, že to bylo po vzájemné dohodě a hlavně nám to vyhovovalo. I když jak jsem napsal, tentokrát byla ztráta tak velká, že jsme vůbec nepočítali s jejím vymazáním. Od teď jsme už jenom dodržovali pokud možno trasu a časový rozpis jsme si mohli akorát tak strčit za klobúčik. Hlavní zůstalo udržet délku putování na deseti dnech.

Opět jsme se vydali na skok do zahraničí, tentokrát na Slovensko. Přes Holíč jsme dojeli ke kostelu svaté Margity Antiochijské u Kopčan, což je jediná dodnes zachovaná architektonická památka, která



Kostel sv. Margity Antiochijské – poslední dochovaná stavba z éry Velkomoravské říše. Protože je tato doba neodmyslitelně spjata s příchodem a rozvojem křesťanství, jde zároveň o nejstarší kostel ve střední Evropě (159 m n. m.)

pochází z doby Velké Moravy. Kostel vznikl v 9. století a je tedy postavený ještě v předrománském stylu.

Dalším místem našeho zájmu při této expedici bylo jak jinak slovanské hradiště u Mikulčic, což znamenalo vrátit se zpět přes Holíč do Hodonína a až pak pokračovat dál po trase. Celou cestu jsem pak přemýšlel, proč se v Bruselu najdou peníze na kdejakou hňupovinu, ale tak seriózní a turistům užitečný projekt, jako je lávka přes Moravu, která by navíc spojila po tisíci letech tuto staroslovanskou oblast opět do jedné, musí tamní úředníci shodit ze stolu. Na rovinu se přiznám – nepřišel jsem na nic. Asi mi v kebuli nekolují ty správné eurounijní neurony.

Prošli jsme si opravený areál a v představách se vrátili o více než jedenáct století proti proudu času. Pěkným způsobem tomu napomáhají skleněné tabule s pravděpodobným vyobrazením původních velkomoravských staveb, které si díky nim může návštěvník promítnout do současné krajiny.

Na rozcestí Anglická alej jsme se stočili zpět k řece a po jejím pravém břehu jsme pokračovali až k hraničnímu přechodu Lanžhot-Brodské. Přejeli jsme řeku a na několik dalších dní definitivně přejeli na slovenskou stranu – nadále jsme šlapali do pedálů po levém břehu Moravy.

Přejezd přes řeku Myjavu byl pro nás menším adrenalinovo-technickým zpestřením dne, ale zvládli jsme i toto. Nic nám tak nebránilo po několika kilometrech dorazit k dalšímu



Soutok Dyje (vlevo) a Moravy (za námi), odtud už řeka tvoří hranici mezi Slovenskem a Rakouskem

zajímavému bodu našeho putování – soutoku Moravy a Dyje a tudíž také k trojmezí České republiky, Slovenska a Rakouska. Nemí bez zajímavosti, že ač podle nás docela významný bod, není odbočka k soutoku z hlavní cyklotrasy vůbec značená!

Tady jsme po dlouhé době narazili na dvě skupiny cykloturistů. A hlavně na dlouhou dobu poslední. Před námi byl třicetakilometrový přesun absolutní „pustinou“ (loukami a lužními lesy), kde jsme nepotkali ani živáčka.

Cesta zde kvalitním povrchem také zrovna neoplývala, takže o nějaké pohodlné a rychlé jízdě nemohla být ani řeč. A tak jsme opět za šera dojeli do Záhorské Vsi a naznali, že zrovna tady máme dnes konečnou. Našli jsme si pěkné místo na spaní hned na břehu Moravy a zajeli si do místní restaurace na brynzové halušky.



Vlevo pod cestou už je koryto Moravy

Čtvrtek – den šestý: končí se pouť Moravy, nikoli však naše

Sbalili jsme stany, v místním obchodě nakoupili potraviny na nový den a vyrazili na další etapu. První kilometry odpovídaly jako přes kopírák včerejšímu závěru. Dalších třicet kilometrů liduprázdnou pustinou obklopeni jen loukami, lužními lesy a divokou přírodou mrtvých ramen Moravy. Jen



Cyklomost Svobody spojuje od roku 2012 rakouský a slovenský břeh Moravy

kdesi v dáli se jednu chvíli ozvalo zvonění kostelního zvonu. Vítanou změnou byla po pár kilometrech kvalitnější cesta.

Aspoň v malou oázu jsme doufali, když jsme se vydali po směrovkách „bufet U Starého bicykla“. Cedulky visely i na místech, odkud se nedalo

nikam zahrnout, ale na posledním rozcestí jsme ji přitom hledali marně. Ale našli jsme (ten bufet)!

Před námi už se rýsovaly obrysy Děvínské Kobyly, nejzápadnějšího vrcholu Malých Karpat. Než jsme však mohli projet po jejím úpatí, odbočili jsme ještě po novém Cyklomostu svobody ke Schlosshofu, planě přitom doufajíce, že si prohlédneme aspoň zámeckou zahradu. Na vstupné ve výši třináct eur (i když se vším všudy) nám prostě naše portmonky odmítaly poskytnout dostatečný devizový příslib.

A tak jsme se otočili jak na obrtlíku a svá kola nasměrovali na poslední kilometry vedoucí pod hrad Děvín. Ano, to je to místo, kde svou pouť končí řeka Morava a její vody už odtud pokračují jako součást velkého Dunaje. Ostatně přesně takový obraz lze spatřit i ze břehu: zprava klidně a jakoby bezstarostně přitékající Morava, zepředu valící se dravý, divoký a (zatím ještě) nespoutaný Dunaj.



Na soutoku Moravy a Dunaje: zprava přitéká Morava, za námi protéká zprava doleva Dunaj

Po mostě Lafranconi jsme přešli na druhý břeh Dunaje a napojili se na bratislavskou cyklostezku. Pro naše kola a některé tělní partie to byl doslova balzám, jet po dlouhé době po takovém povrchu. A rušno (cyklisticky) zde bylo jako na Václaváku. Ovšem kvůli tomu nemusíte do Bratislavy, toto je typický obrázek cyklostezek a výletních míst i v našich velkých městech.



Cesta nám v tomto úseku pěkně ubíhala dokud se nám do cesty nepostavil jeden malý rybníček, možná kdysi zatopený lom. Zmáčkli jsme brzdy až nadoraz, nejdřív odhodili kola do trávy, hned na to veškeré svršky a v několika

okamžicích už jsme se nořili v příjemně chladivé vodě. Po dvou dnech už bylo načase smýt ze sebe prach cest.

Po tomto osvěžení ubíhala cesta ještě lépe. Projeli jsme obec Čunovo a po hraniční polňačce dorazili k dalšímu zajímavému místu: slovensko-maďarsko-rakouskému trojmezí.



Na tomto místě se stýkají hranice Slovenska, Maďarska a Rakouska (130 m n. m.)

Návrat zpět nás z našeho bezstarostného (politicky) výletu uvrhl zpět do tvrdé reality. Zatímco u nás migrační krize vyhnala policejní hlídky na hlavní silniční tahy, tady jsme potkali jen na dvouapůlkilometrovém úseku čtyři, doslova na každém vyústění kdejaké polní cesty.

Pátek – den sedmý: voda, voda a nic než voda

Další noc jsme strávili na jakémsi mysliveckém výletišti u Čunova. Skoro podle plánu. Akorát s jedním důležitým rozdílem. Podle plánu jsme tu měli být o celý den dřív. No co už včil...

Přijeli jsme na hráz (spíš taková polohráz) přehrady. Vlevo od nás vodní nádrž Hrušov, po pravé ruce nejdřív odtéká původní koryto Dunaje a hned za ním začíná vodní dílo Gabčíkovo. V samém rožku na malém poloostrově se pak nachází muzeum moderního umění Danubiana.

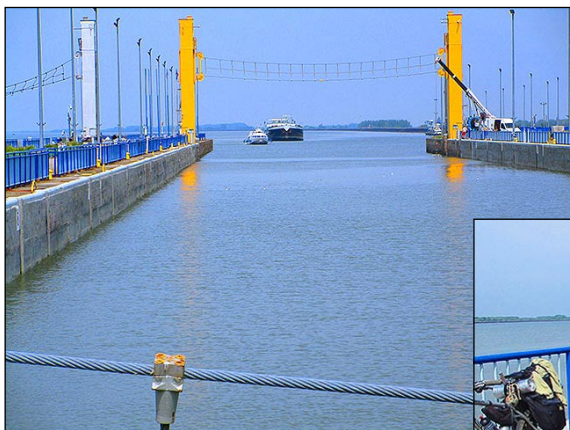
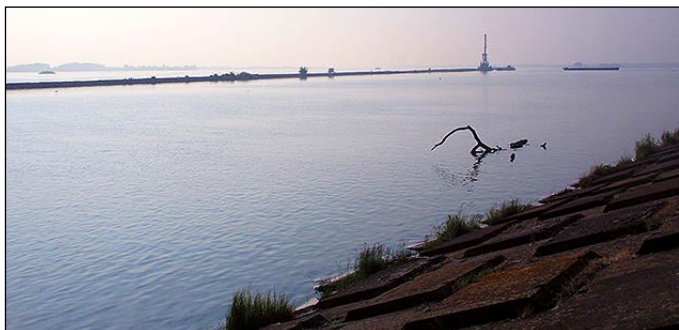
Zatímco na druhý břeh lze bez problému dohlédnout, při pohledu směrem k hrázi Gabčíkova, která je odtud vzdálena třicet kilometrů, jsme však viděli jen nekonečnou vodu. Jako bychom stáli na břehu moře. Až po několika kilometrech se z mlžného oparu vynořily jeřáby dalekého přístaviště.

Na hrázi Gabčíkova připravili pro návštěvníky stylové odpočívky s výhledem na přehradu a komu by to snad bylo málo, může vystoupat na vyhlídkovou plošinu.

Ani my jsme v tomto nebyli výjimkou. Do jedné z plavebních komor zrovna vplouvaly lodě a schylovalo se k dalšímu z mnoha technických představení na přehradě.

Jen co lodě opustily plavební komoru a vypluly dál po „Dunaji“, „vypluli“ jsme také. Vždyť nás čekalo ještě dalších více než padesát kilometrů kolem vody do Komárna a k tomu nádavek na místo nocování.

Polední slunce nás nemilosrdně šlehalo svými paprsky, a tak jsme sjeli do Číčova v naději, že zde



nalezneme nějakou občerstvovnu. To se nám nakonec i podařilo, ale museli jsme dědinu nejdřív projet třikrát křížem krážem.

Na všech z nás je už týdenní působení slunečního záření znát,



Banán sice dodá energii. Ale na rovinu ti říkám: pivo je pivo!



na některých ovšem víc, než by bylo zdrávo. Ruce rudé, že by je mohl závidět kdejaký Indián, přitom plné popraskaných puchýřů, jak kdyby šlo o uprchlíka z Černobylu.

Konečně cedule Komárno. Nás ale zajímala hlavně ta část města

na jižní straně Dunaje. Vlastníkem maďarského razítka ve vandrbuku totiž nebyl zatím nikdo z nás. Stihli jsme ho za pět minut dvanáct – přesněji řečeno za pět minut pět.

Obohacení o podstatný suvenýr jsme se vrátili zpět na Slovensko a chtěli se podívat na další důležitý soutok – Dunaje a Váhu. To



Vracím se domů. Vůbec tam neporozuměli mým myšlenkám

by ovšem tento významný bod nesměl být za plotem soukromé společnosti. A tak jsme smutně projeli „kolem“, přehodili „říční výhybku“ na břeh Váhu, povečeřeli v rybárně a vydali se nocovat.

Původní místo jsme z taktických důvodů využili jen ke koupeli, místo kam složíme tentokrát naše hlavy jsme se rozhodli hledat o pár kilometrů dál proti proudu Váhu.

Za takového šera, už skoro za tmy, jsme zatím nikdy místo na spaní nehledali. Pravda, praxi ve stavění stanů potmě jsme měli dobrou – vždy jsme ale dopředu věděli, kde je postavíme.

Sobota – den osmý: když se boří domeček z karet

Od soutoku Váhu s Dunajem jsme de facto nabrali kurz domov, i když nás stále čekaly tři dny v sedlech.

Na začátku Kolárova jsme se ve slepém rameni Malého Dunaje zastavili u starého vodního mlýna. Je to poslední exemplář plovoucího mlýna na

Slovensku, a protože je postavený na dvou člunech, na první pohled ani nejde poznat, že je to mlýn.

Využili jsme přítomnosti ve městě a nakoupili si nejen proviant na tento den, ale někteří už začali pořizovat i

dárky z cesty. Symbolicky nešlo o nic jiného než o pravou maďarskou papriku a jiné speciality v jakékoli podobě pocházející z této země.

Hned za Kolárovem jsme se zastavili v další pozoruhodné obci – budovatelské Dědině Mládeže. Domy sice odpovídají době svého vzniku – hlavně architekturou, sama náves je ale pěkně upravená, takže pro cizince stojí za povšimnutí opravdu jenom ten název.

Když to šlo, snažili jsme se jet kolem Váhu, když to nešlo, objeli jsme úsek po nejbližší silnici. Od Leopoldova jsme pak jako už předtím při Moravě a při



Dunaji nejeli přímo kolem Váhu, ale podél Drahovského kanálu, který však napájí právě jeho vody.

Takto jsme dojeli až do Piešťan. Jak jinak než za nastupující tmy. Zprvu to vypadalo, že předposlední noc

naší výpravy přečkáme v kempu, ale platit za stan a ještě za každou osobu, když nám stejný spací komfort poskytne kdejaká louka zdarma, se nám fakt nechtělo.

Nakonec jsme ani stany nestavěli. Několik velkých už totiž nějaká dobrá duše poskládala na břehu Váhu před námi. Obří party stany byly sice přes den určeny pro závodníky zdejší mládežnické regaty, v noci ale zely prázdnotou a někdo přece musel pohlídat opuštěné lavičky a stoly.

Odměnou za to nám bylo přečkání noční bouřky pěkně v suchu, aniž bychom druhý den museli jakkoli sušit stany naše.

Neděle – den devátý: kde není Šerloka, poradí si turista sám

Když už jsme byli v Piešťanech, zajeli jsme se podívat na Lázeňský ostrov. To se stalo pro celý den základním kamenem úrazu. Hned ráno se nám podařilo poztrácet a skupina se tak rozdělila na dvě nesourodé části. Tato v dnešní době na první pohled banalita odhalila všechny své detaily ve světle včerejší krádeže mobilního telefonu. Nebylo prostě čím se svolat dohromady.

Přesto nám jedno světýlko na konci tunelu svítilo – všichni dobře znali cíl dnešního dne, který byl už předem daný. Takže k němu každý vyrazil, jak mohl. Ostatně nebylo na tom nic těžkého – stále podél Váhu k Trenčínu a přes Starý Hrozenkov do Bojkovic.

Na chatičce paní Boženky je vždycky krásně. A ještě krásněji tam bylo tentokrát, když jsme se tam navečer všichni ve zdraví sešli a sjeli. I když nějaké přehnané oslavy se nekonaly. Někdo to spláchl pár pivy, jiným stačila pramenitá voda. Hlavně že nás nespálchla voda z další noční bouřky.



No není tu náderně? Jak budu v důchodu, hned se sem přestěhuju!

Pondělí – den desátý: hlavně se nerozsypat!

Devět dní cestování na kole nás pěkně zocelilo, i když někteří z nás před výjezdem nebyli skoro vůbec rozježdění. Ale zároveň byla už znát nastupující únava. Jak na nás, tak na materiál. Ano, některé součástky už držely pohromadě doslova jen silou vůle.

Stejně to bylo i s naší skupinou. I pro tento den jsme měli cíl pevně stanovený – dojet domů. Přesto jsme nechtěli dopustit scénář včerejšího dne a celou expedici jsme toužili zakončit společně. Tak jako jsme na ni před devíti dny společně vyjžděli.

A zprvu se nám to dařilo na výbornou. Projeli jsme kolem Olšavy do Uherského Brodu a zamířili do Vlčnova. Vyhlášenou jízdu králů tu sice

pořádali včera, ale nám šlo o něco úplně jiného. Když jsme se tak šťastně vrátili zpět na Moravu, nešlo vynechat muzeum lidových pálenic. Je opravdu k nevíře, z čeho všeho dokáže schopná ruka domácího kutila vyrobit destilační přístroj jenom proto, aby financům nespadla do chřtánu daň z alkoholu. Jenže právě velká část zde vystavených aparatur pochází zrovna z úspěšných zátahů tvrdé ruky zákona.

A pak to zase přišlo. Opět jsme se rozdělili. Tentokrát však po domluvě, takže po pár kilometrech jsme se v Boršicích znovu dali dohromady. A od teď už jsme společně jeli přes hřeben Chřibů.

V Koryčanech na náměstí jsme začali s obavami sledovat před námi se houfující černé mraky a mezi nimi čas od času křižující se blesky. Předpověď na mobilu mluvila jasně. Bouřka se hnala přímo na nás. Takže bychom té vodě nakonec přece jenom neujeli?

Když ji nemůžeme ujet, vyjedeme proti ní! Času opět přestávalo být



nazbyt a tak jsem vydal jednoznačný pokyn: jedeme domů!

A mraky jakoby vycítily naše odhodlání, stočily se víc na sever. Mouchnice, Nemotice a Snovídky jsme

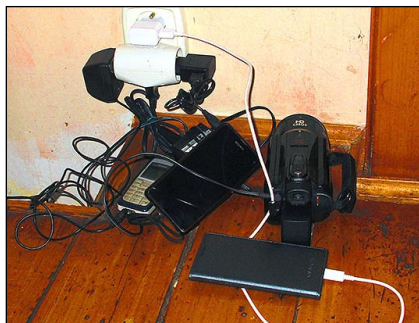


projeli za sucha, v Nesovicích jsme schytali pár kapek z ustupující bouřky a už bylo potřeba jenom přežít dva kilometry po nešťastné E 50, ze které na nás projíždějící auta rozprašovala ze silnice napršenou vodu.

Ale neprojelo jich tolik jako obvykle a na silnici kolem nevojského vepřína už byl klid.

Po deseti dnech jsme zpátky „doma“. Stojíme před hospodou U Máčala a ještě než jsme vklouzli dovnitř na závěrečné pivo, nechali jsme si udělat cílové foto. A naposledy taky zazněla věta, která nás provázela od samého začátku naší expedice: „Tady nesi s žádněma amatérma!“

Co dodat závěrem? Radši už nic moc, dost bolo. Co jsme zažili a viděli jsem v kostce popsal, i když to zabralo sedm a půl stránky (u mě při psaní čistého textu). A stejně je to jenom zlomek všeho. Jak se nám obrušovaly pláště kol, lišily se tím více údaje z našich tachometrů. Nakonec jsme se kvůli vynechané osmé etapě – výletnickém kolečku po Slovensku – na plánovanou tisícovku nedostali a shodli jsme se na 950 kilometrech jako oficiální délce naší expedice. Ale i to nám stačilo. Taky našim kolům. Dvě z nich byla po dojezdu zralá na generálku.



Dobíjecí centrum aneb Energie není nikdy dost, hlavně v bateriích

Alf



Klub turistů a lyžařů Brno pořádá v sobotu 17. září

2. ročník Pochodu s chutí

Start: areál Káčata, 9–11 hodin

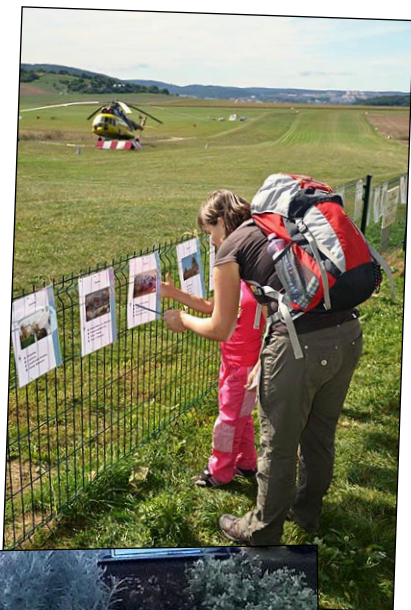
Pěší trasy: 6; 8,5; 16 km

Cyklotrasy: 6,5; 16; 32; 39 km

Cíl: letiště Medlánky

V cíli pochodu bude možnost se proletět vyhlídkovým letadlem za zvýhodněnou cenu, navštívit výstavu a soutěž modelů letadel, zdarma ochutnat různé produkty z brambor nebo si vyzkoušet střelbu ze vzduchovky s optickým hledím.

Další informace: daniel.krysl@gmail.com



**Klub českých turistů, odbor KČT Mapa
zve zájemce na jednodenní turisticko-poznávací akce**

Po stopách starých Římanů

v sobotu 15. října 2016

1. Ráno navštívíme soutok Dunaje s Moravou na rakouské straně
2. Vystoupáme pěšky na vrch Braunsberg (346 m) s výhledy do Dolního Rakouska a k Bratislavě.
3. Prohlédneme si rozsáhlou zříceninu hradu Hainburgu.
4. Navštívíme rozsáhlé archeologické naleziště starořímského města Petronel Carnuntum.
5. Celková délka pěší turistiky cca 10 km, celkové převýšení 2× 200 m.

Odjezd: z Brna v 5.45 h z parkoviště mezi OD Tesco a Vichr.

Cena: doprava busem 350 Kč, Petronel Carnuntum 12 € (společná vstupenka pro několik objektů).

Do maďarských termálů po pašerácké stezce

v sobotu 12. listopadu 2016

1. Výstup ke kamenné rozhledně na nejvyšším vrcholu rakouského Burgenlandu (864 m), dále do Maďarska, celková trasa v mírně kopcovitém terénu do 10 km.
2. Zbytek dne strávíme v proslulých termálních bazénech lázní Bükkfürdő, s teplotou vody až 38 °C.

Skupinové celodenní vstupné do bazénů s léčivou vodou 2200 HUF (asi 210 Kč), zážitkový svět a sauny za příplatek. Více informací na www.bukfurdo.hu

Odjezd: Z Brna v 5.45 h z parkoviště mezi OD Tesco a Vichr. Čekáme na vlak od M. Krumlova a Ivančic. **Cena:** Doprava 450 Kč. Doporučujeme sjednat zdravotní pojištění. Návrat kolem 22 h.

Přihlášky na některý ze zájezdů přijímá:

Zdeňek Cabalka, tel. 602 546 111, e-mail: cabalka@mapycabalka.cz.

Zájezdy vede: Pavel Roháček, tel. 721 763 489 (jen Pá-Ne).

Více na www.zajezdysmapou.estranky.cz

Doporučujeme sjednat zdravotní pojištění. Úrazové pojištění účastníků akcí KČT dle platných podmínek.

Informace z oblastního výboru

Kalendář akcí 2017

S příchodem léta je zde opět zpracování kalendáře akcí na další rok. Prosíme pořadatele, aby co nejdříve poslali hlášenky svých akcí.

Formulář hlášenky jsme odeslali na kontaktní e-mail do odborů. Lze samozřejmě použít verzi z minulých let, upozorňujeme však, že nová verze obsahuje nová políčka pro příští rok, takže pokud je chcete využít, je třeba vyplnit novou verzi hlášenky.

Vyplněnou hlášenku v excelu posílejte mailem na alf@ktnoha.cz.

Hlášení o pořádaných akcích

Od pořadatelů také očekáváme statistiky jejich pořádaných akcí, zejména odborových vycházek nebo zájezdů, které primárně neuvádí v kalendáři akcí. Minimálně v rozsahu:

DATUM | NÁZEV AKCE | POČET ÚČASTNÍKŮ

Informaci můžete doplnit také o krátkou poznámku. Tato statistika se netýká jen akcí, které jste letos věnovali Eurorandu, ale i těch ostatních.

Seznamy posílejte co nejdříve na mail alf@ktnoha.cz.

Prázdninový provoz sekretariátu

Upozorňujeme, že stejně jako v minulých letech, také letos bude přes prázdniny oblastní sekretariát mimo provoz. Pokud budete něco potřebovat, obraťte se na sekretáře oblasti Luděk Leda na telefonu 736 754 070 nebo e-mailu l.leder@seznam.cz.

ZPRAVODAJ JIHOMORAVSKÉ OBLASTI KLUBU ČESKÝCH TURISTŮ: připravuje oblastní výbor, sazba a design Alf. Příspěvky z odborů je možné zasílat e-mailem na alf@ktnoha.cz (texty ve formátu RTF nebo DOC/DOCX, obrázky jako JPG případně TIFF) nebo v písemné podobě na oblastní sekretariát v Brně, Křížkovského 29. Příspěvky zaslané poštou nebo doručené osobně nevracíme – po dohodě je možné si je vyzvednout na sekretariátu v úřední hodiny. Pokud u fotografie není uvedeno jinak, je jejím autorem (dodal ji) autor článku. Vyhrazujeme si právo dlouhé příspěvky zkrátit. Další informace z oblasti lze získat na www.kct-jmo.cz.